

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Indledning

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 11. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360387904.pdf> (tilgået 11. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Det synes som om det ikke skulde lykkes os at udtrykke noget Typisk i anden Form end som Skønfarveri eller Forvrængen. Efter alle hine højtidelige Skikkelser følger en Række Vrængbilleder. Heiberg samler Karaktertrækkene fra alle sine Vaudeviller til et Billede af den københavnske Spidsborger i *En Sjæl efter Døden*, og Paludan-Müller skriver sit Mesterværk *Adam Homo*, strengt taget den eneste virkeligt typiske og for en Fremmed lærerige danske Roman. Den indeholder al den europæiske Reaktionstids Slaphed og Usselhed samlet som i en Essens. Adam Homo er Mennesket i Almindelighed, lad saa være, men Mennesket fra Christian den 8des Tid. Samtidigt taber den fra Udlandet indførte filosofiske Bevægelse sig herhjemme, den begyndende Hegelske Skole stanser, Heiberg afløses af Kierkegaard og Lidenskabens for at tænke af Lidenskabens for at tro. Den filosofiske Bevægelse ophører foreløbig uden at have afsat nogen Bog endsige 12 noget Værk, og den etisk religiøse Bevægelse, som begynder, faar sin Parallel og sin Fortsættelse indenfor Poesien. En Gruppe skønne, men barnlige Bondenoveller, vort Aarhundredes Hyrdescener, følger den religiøse Strøm. Men højere og højere stiger Sværmeriet for aabenbaret Religion og Forsagelsens Moral. Man overbyder hinanden i at optaarne Idealer, ud fra hvilke Virkeligheden kun øjnes som et fjernt sort Punkt.